

A muzeális dokumentumok használatának szabályzata

1. A Berzsenyi Dániel Könyvtár 22/2005 (VII. 18.) NKÖM rendelet alapján védettnek minősülő dokumentumai és különgyűjteményei a következők:
 - az 1801 előtt keletkezett dokumentumok
 - az 1851 előtt Magyarországon megjelent dokumentumok
 - az 1851 előtt külföldön megjelent hungarikumok
 - keletkezési idejüktől függetlenül a könyvtár által kijelölt dokumentumok (jelentős magyar írók munkáinak túlnyomórészt 1945 előtti első kiadásai, dedikáció vagy külső sajátosság – pl. kötés, illusztráció – miatt értékes kötetek, a Savariensia Gyűjtemény unikális kiadványai)
 - a plakátok és a kisnyomtatványok
 - a fotótár anyaga.
2. A védett dokumentumok csak beiratkozott, érvényes olvasójeggyel rendelkező olvasók által, és kizárólag a Savariensia gyűjtemény olvasótermében használhatók. Az önfeltáró raktározású fotó- és aprónyomtatvány-gyűjtemény felügyelettel a raktári helyén kutatható.
3. A használó a védett kiadványokat aláírt tanúsítvánnyal veheti át.
4. A dokumentumokról másolat csak a könyvtáros jóváhagyásával és kizárólag digitális fényképezőgéppel vagy könyvmásolóval (fotók és aprónyomtatványok esetében szkennelvel) készíthető. Szerzői jogi és állományvédelmi okok miatt a másolás megtagadható, illetve egyéb feltételekhez köthető.
5. Az 1801 előtt keletkezett dokumentumok fokozott védelem alá esnek. Olvasásukhoz kutatói kérést kell kitölteni.

Ennek rovatai:

- az olvasó neve
 - olvasójegyének száma
 - a dokumentum szerzője
 - a dokumentum címe
 - a dokumentum kiadási éve
 - a dokumentum raktári és leltári száma
 - a kutatás témája
 - az engedélyező aláírása
 - a használatba adás időpontja
 - az olvasó aláírása az átvétel igazolására
 - a könyvtáros aláírása a kiadás és a visszavétel igazolására
6. 1801 előtti dokumentum csak előzetes egyeztetés után, a könyvtár vezetőjének – távollétében az igazgatóhelyettes – engedélyével adható kézbe. Az engedélykérés a tájékoztató könyvtáros feladata.

7. Fokozottan védett kiadvány tanulmányozására a Savariensia Gyűjtemény olvasótermében, az arra a célra kijelölt asztalnál van mód. A használatról a teremben lévő megfigyelő kamerák segítségével videofelvétel készül. A visszavételkor az olvasó jelenlétében sor kerül a dokumentum állapotának ellenőrzésére; erre előzetesen fel kell hívni az olvasó figyelmét, és a használat idejét ehhez kell szabni. Az esetleges sérülések, hiányok tényét rögzíteni kell. A dokumentumok védelmében egyéb elővigyázatossági intézkedésekre (cérnakesztyű viselete, toll helyett ceruza használata, hosszabb várakozási idő) is sor kerülhet. Az előzetes ellenőrzés pontossága miatt a kéréseket legkésőbb a használat előtti napon be kell nyújtani.

Amennyiben az olvasó a dokumentumot több napon keresztül szeretné használni, akkor a tájékoztató könyvtárosnak a muzeális dokumentumot minden nap végén vissza kell helyeznie a zárt szekrénybe, ahonnan a következő alkalommal újra kiadható (a dokumentum sértetlenségét minden alkalom után ellenőrizni kell). Ha a kutató már nem kívánja tovább használni a dokumentumot, akkor a tájékoztató könyvtárosnak aláírásával igazolnia kell a kötet visszavételét, majd vissza kell vinnie a földszinti zárt szekrénybe a muzeális dokumentumot. A használatra vonatkozó lényeges adatokat rögzíteni kell az erre a célra szolgáló füzetben, a kéréslapokat pedig meg kell őrizni.

8. Az egyidejűleg használható muzeális dokumentumok száma:
 - 1801 előtti dokumentum: egyedi elbírálás szerint
 - egyéb védett könyv: egyszerre legfeljebb két darab.
9. Muzeálisnak minősített, és/vagy a szerzői jogvédelem alá nem eső könyvekről, térképekről és időszakos kiadványokról kizárólag kutatás, tanulás, információgyűjtés céljából saját eszközzel is készíthető reprodukció. Csak a dokumentum felületével nem érintkező reprodukciós eszköz (pl. fényképezőgép) használható az adott fény mellett, állvány, közvetlen megvilágítás és egyéb segédeszközök nélkül a Savariensia Gyűjtemény olvasótermében. Vaku használata nem megengedett. Digitális felvételeknél a kép minősége a szerzői jogok védelme érdekében – max. 800 x 1024 pont méretben vagy 100 DPI felbontásban – korlátozott.

A másolás engedélyköteles, azt az olvasóterem tájékoztató könyvtárosánál lehet kezdeményezni űrlap kitöltésével. Az engedélyezés szabályai azonosak a kutatási feltételekben megfogalmazottakkal. A másolás az aktuális díjtáblázat szerinti mértékben díjköteles.

Szombathely, 2019. június 1.

Dr. Baráthné Molnár Mónika
könyvtárigazgató